

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

21. detsember 2016*

Apellatsioonkaebus — Riigiabi — Lennujaamatasud — ELTL artikli 108 lõige 2 — ELTL artikli 263 neljas lõik — Ametliku uurimismenetluse algatamise otsus — Tühistamishagi vastuvõetavus — Isiklikult puudutatud isik — Põhjendatud huvi — ELTL artikli 107 lõige 1 — Valikulisuse kriteerium

Kohtuasjas C-524/14 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 20. novembril 2014 esitatud apellatsioonkaebus,

Euroopa Komisjon, esindajad: T. Maxian Rusche, R. Sauer ja V. Di Bucci, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

apellant,

teised menetlusosalised:

Hansestadt Lübeck, Flughafen Lübeck GmbH õigusjärglane, esindajad: *Rechtsanwalt* M. Núñez Müller ja *Rechtsanwalt* I. Ruck,

hageja esimeses kohtuastmes,

keda toetavad:

Saksamaa Liitvabariik, esindajad: T. Henze ja K. Petersen,

Hispaania Kuningriik, esindaja: M. A. Sampol Pucurull,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident A. Tizzano, kodade presidendid R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, E. Juhász ja A. Prechal, kohtunikud A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Jarašiūnas (ettekandja), F. Biltgen, K. Jürimäe ja C. Lycourgos,

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: ametnik M. Aleksejev,

arvestades kirjalikus menetluses ja 31. mai 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 15. septembri 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Apellatsioonkaebuses palub Euroopa Komisjon tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 9. septembri 2014. aasta otsuse kohtuasjas Hansestadt Lübeck vs. komisjon (T-461/12, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2014:758), millega esiteks tühistati komisjoni 22. veebruari 2012. aasta otsus C(2012) 1012 (final) riigiabi SA.27585 ja SA.31149 (2012/C) (ex NN/2012, ex CP 31/2009 ja CP 162/2010) – Saksamaa kohta (edaspidi „vaidlusalune otsus“) osas, milles see otsus puudutab Lübecki lennujaama (Saksamaa) 2006. aastal kehtestatud tasumäärasid (edaspidi „2006. aasta tasumäärad“), ning teiseks jäeti hagiavaldus ülejäänud osas rahuldamata.

Vaidluse taust

- 2 Lübecki lennujaama käitas kuni 31. detsembrini 2012 Flughafen Lübeck GmbH (edaspidi „FL“). FL osalus kuulus kuni 30. novembrini 2005 100% ulatuses hagejale esimeses kohtuastmes, kes on Hansestadt Lübeck (Lübecki linn). Alates 1. detsembrist 2005 kuni 2009. aasta oktoobri lõpuni kuulus FL osalus 90% ulatuses erakapitalil põhinevale Uus-Meremaa ettevõtjale Infratil ja 10% ulatuses Lübecki linnale. Alates 2009. aasta novembrist kuulus FL osalus uuesti 100% ulatuses Lübecki linnale. 1. jaanuaril 2013 müüdi Lübecki lennujaam Yasmina Flughafenmanagement GmbH-le. FLi võttis üle Lübecki linn ja see kustutati äriregistrist 2. jaanuaril 2013.
- 3 FL võttis kooskõlas 19. juuni 1964. aasta Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung'i (lennutegevuslubade väljaandmise kord; *BGBI.* I, lk 370; edaspidi „LuftVZO“) § 43a lõikega 1 2006. aastal kehtinud redaktsioonis vastu 2006. aasta tasumäärad, mille kiitis heaks Schleswig-Holsteini liidumaa lennuamet. Tasumäärad kehtivad alates 15. juunist 2006 kõikide Lübecki lennujaama kasutavate lennuettevõtjate suhtes, kui selle lennujaama käitaja ja lennuettevõtja ei ole kokku leppinud teisiti.
- 4 Komisjon tegi 2007. aastal otsuse ametliku uurimismenetluse algatamiseks lepingu suhtes, mille olid sõlminud FL ja lennuettevõtja Ryanair, sest lepingus olid selle ettevõtjaga kokku lepitud madalamad lennujaamatasud kui need, mis olid toona Lübecki lennujaama suhtes kehtivates 1998. aasta tasumäärades ette nähtud.
- 5 Leides eelkõige, et 2006. aasta tasumäärad võivad sisaldada ka riigiabi ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, algatas komisjon vaidlusaluse otsusega ELTL artikli 108 lõikes 2 ette nähtud ametliku uurimismenetluse Lübecki lennujaama käsitlevate erinevate meetme suhtes, sealhulgas need tasumäärad.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 6 FL esitas hagiavalduse, mis saabus 19. oktoobril 2012 Üldkohtu kantseleisse ja milles ta palus vaidlusaluse otsuse tühistada osas, milles esiteks algatatakse ametlik uurimismenetlus 2006. aasta tasumäärade suhtes ning teiseks kohustatakse Saksamaa Liitvabariiki vastama korraldusele anda teavet nende tasumäärade kohta.
- 7 Repliigis, mis saabus 20. veebruaril 2013 Üldkohtu kantseleisse, teatas Lübecki linn, et ta astub FLi esitatud hagi menetluses viimase asemele ja osaleb menetluses edaspidi ise.
- 8 Esimest nõuet põhjendab Lübecki linn viie väitega, millest esimene käsitleb Saksamaa Liitvabariigi kaitseõiguste rikkumist, teine hoolika ja erapooletu uurimise kohustuse rikkumist, kolmas ELTL artikli 108 lõigete 2 ja 3 ning nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999, millega

kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad [ELTL artikli 108] kohaldamiseks (EÜT 1999, L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339), artiklite 4, 6 ja artikli 13 lõike 1 rikkumist, neljas väide puudutab ELTL artikli 107 lõike 1 ja viies põhjendamiskohustuse rikkumist.

- 9 Vaidlustatud kohtuotsuses leidis Üldkohus, et esimene nõue on vastuvõetav, tõdedes, et esiteks puudutas vaidlusalune otsus hagi esitamise ajal FLi otseselt ja isiklikult ning tal oli seega põhjendatud huvi ning et teiseks säilis FLi põhjendatud huvi pärast Lübecki lennujaama müüki. Mis puudutab sisulisi küsimusi, siis Üldkohus nõustus neljanda väitega ja tuvastas, et otsuses oli tehtud ilmne hindamisviga, kuna komisjon jõudis otsuses järeldusele, et 2006. aasta tasumääradega antud eelised olid valikulised. Seetõttu tühistas Üldkohus vaidlusaluse otsuse osas, milles 2006. aasta tasumäärade suhtes algatati ametlik uurimismenetlus.

Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

- 10 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
- tunnistada esimeses kohtuastmes esitatud hagi vastuvõetamatuks või teise võimalusena tunnistada hagi esemetuks;
- kolmanda võimalusena tunnistada põhjendamatuks hagi neljanda väite see osa, kus Lübecki linn väidab, et ELTL artikli 107 lõiget 1 on rikutud valikulisuse kriteeriumist lähtudes, ning suunata asi tagasi Üldkohtule ulatuses, mis puudutab selle väite teisi osi ning hagi esimest, teist, kolmandat ja viiendat väidet, ning
- mõista esimese kohtuastme ja apellatsioonkaebusega seotud kohtukulud välja Lübecki linnalt või teise võimalusena – kui asi suunatakse tagasi Üldkohtule – jätta otsuse tegemine esimese kohtuastme ja apellatsioonkaebusega seotud kohtukulude osas edaspidiseks.

- 11 Lübecki linn palub Euroopa Kohtul:

- jätta apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata, rahuldada täies ulatuses nõuded, mis ta esitas esimeses kohtuastmes, ning
- mõista kohtukulud välja komisjonilt.

- 12 Euroopa Kohtu presidendi 26. märtsi ja 14. aprilli 2015. aasta otsustega anti Saksamaa Liitvabariigile ja Hispaania Kuningriigile luba astuda menetlusse Lübecki linna nõuete toetuseks.

Apellatsioonkaebus

Esimene väide, et vaidlusalune otsus ei puudutanud FLi isiklikult

Poolte argumendid

- 13 Esimeses väites kritiseerib komisjon Üldkohut, kuna viimane otsustas, et vaidlusalune otsus puudutab FLi isiklikult, samas kui komisjoni hinnangul kehtestas lennujaamatasud liidumaa pädev järelevalveasutus, mitte aga lennujaama käitaja. Kuna Üldkohus tõdes vaidlustatud kohtuotsuse punktides 29–35, et 2006. aasta tasumäärade vastuvõtmisega kasutas FL pädevust, mis oli antud ainult temale, siis jättis Üldkohus tähelepanuta käesolevas asjas kohaldamisele kuuluva liikmesriigi

õigusnormi, mille kohaselt peab lennujaamatasud heaks kiitma liidumaa pädev järelevalveasutus, kes omakorda peab järgima lennujaamatasusid käsitlevaid liitvabariigi õigusakte. Pelk asjaolu, et lennujaama käitav riigi osalusega ettevõtja peab esitama tasumäärade ettepaneku, ei tähenda, et tal endal on riigi asemel õigus teha otsuseid halduse ja poliitika kohta, mida ta nende tasumäärade alusel kohaldab. Siinkohal on Üldkohtu hinnang komisjoni arvates vastuolus 10. juuli 1986. aasta kohtuotsusega *DEFI vs. komisjon* (282/85, EU:C:1986:316), milles on muu hulgas märgitud, et Prantsuse valitsusel on Prantsuse asjakohaste õigusnormide alusel kahtlemata õigus kindlaks määrata, missugune on asjassepuutuv haldus ja poliitika, ning seega määratleda huvid, mida see organ peab kaitsma.

- 14 Lübecki linn ja Saksamaa Liitvabariik paluvad väite tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

- 15 Nagu Üldkohus tuletas meelde vaidlustatud kohtuotsuse punktis 26, saab muu isik peale otsuse adressaadi väita, et ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses otsus puudutab teda isiklikult, vaid siis, kui see otsus mõjutab teda mingi talle omase tunnuse või teda iseloomustava faktilise olukorra tõttu, mis teda kõigist teistest isikutest eristab, ning seega individualiseerib teda sarnaselt otsuse adressaadiga (kohtuotsused, 15.7.1963, *Plaumann vs. komisjon*, 25/62, EU:C:1963:17, 223; 3.10.2013, *Inuit Tapiriit Kanatami jt vs. parlament ja nõukogu*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punkt 72, ning 19.12.2013, *Telefónica vs. komisjon*, C-274/12 P, EU:C:2013:852, punkt 46).
- 16 Selleks et käesolevas asjas otsustada, et vaidlusalune otsus puudutas FLi isiklikult, leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 34, et osas, milles vaidlusalune otsus puudutab 2006. aasta tasumäärasid, mõjutab see õigusakti, mille üks koostaja on FL, ning takistab viimasel kasutada oma iseseisvat pädevust, nagu ta kavatses. Sellele hinnangule jõudmiseks märkis Üldkohus kohtuotsuse punktis 29 nimelt, et kuigi LuftVZO § 43a lõikes 1 on ette nähtud, et liidumaa pädev järelevalveasutus, käesoleval juhul Schleswig-Holsteini liidumaa lennuamet peab lennujaama puhul kohaldatavad tasumäärad heaks kiitma, tuleneb viidatud sättest siiski, et tasumäärade ettepaneku esitab kõnealuse lennujaama käitaja ning järelevalveasutusel ei ole tasumäärade ise kehtestamiseks iseseisvat pädevust, vaid ta saab tasumäärade ettepaneku kas heaks kiita või selle tagasi lükata.
- 17 Samuti märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 30 ja 31, et vaidlusalusest otsusest ja 2006. aasta tasumääradest selgub, et võimalus kohaldada vähendatud lennujaamatasusid nende tasumääradega ette nähtud vähendamise aluste raames oli seatud sõltuvusse kokkuleppest, mis järelevalveasutuse sekkumiseta sõlmitakse otse Lübecki lennujaama käitaja ja lennuettevõtja vahel, ning et eraldi tasud, mis kaldusid kõrvale 2006. aasta tasumäärades ettenähtust, olid kehtestatud Ryanairile nimelt kokkulepete alusel, mis sõlmiti otse FLi ja Ryanairi vahel.
- 18 Sellest järeldas Üldkohus kohtuotsuse punktis 32, et FLile kui Lübecki lennujaama käitajale oli antud iseseisev pädevus lennujaamas kehtivate lennujaamatasude kindlaksmääramisel ning et FL ei tegutsenud üksnes riigi käepikendusena, kui ta kasutas ainult riigile antud pädevust. Seega kuulus Üldkohtu hinnangul 2006. aasta tasumäärade vastuvõtmise pädevus FLile, mitte aga riigivõimule, sõltumata nõudest, et tasumäärad peab heaks kiitma järelevalveasutus.
- 19 Seega jõudis Üldkohus kohaldatavat siseriiklikku õigust arvesse võttes järeldusele, et lisaks õigusele teha järelevalveasutusele ettepanek, et viimane kiidaks heaks Lübecki lennujaamas kehtivad lennujaama tasumäärad, oli FLil pädevus ise tasumäärad vastu võtta.
- 20 Kuna komisjon seab need kaalutlused kahtluse alla oma argumentides, mis on toodud käesoleva kohtuotsuse punktis 13, siis tuleb meelde tuletada, et mis puudutab siseriikliku õiguse tõlgendamist Üldkohtu poolt, siis apellatsioonimenetluses on Euroopa Kohus pädev üksnes kontrollima, kas siseriiklikku õigust on moonutatud, mis peab selgelt ilmnema toimikumaterjalidest (vt selle kohta

kohtuotsused, 5.7.2011, Edwin *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, C-263/09 P, EU:C:2011:452, punkt 53, ning 3.4.2014, Prantsusmaa *vs.* komisjon, C-559/12 P, EU:C:2014:217, punktid 79 ja 80 ning seal viidatud kohtupraktika).

- 21 Käesoleval juhul ei ole komisjon aga väitnud ega *a fortiori* esitanud tõendeid, et siseriiklikku õigust oleks sel viisil moonutatud. Komisjon ei ole nimelt kinnitanud ega tõendanud, et Üldkohus oleks jõudnud kaalutlusteni, mis läheksid ilmselt vastuollu kõnealuste Saksa õigusnormide sisuga, või et Üldkohus oleks mõnele normidest andnud tähenduse, mida sellel muude toimikumaterjalide alusel ilmselt ei ole (vt selle kohta kohtuotsus, 3.4.2014, Prantsusmaa *vs.* komisjon, C-559/12 P, EU:C:2014:217, punkt 81).
- 22 Seega tuleb esimene väide vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

Teine väide, et Lübecki linnal ei olnud hetkel põhjendatud huvi

Poolte argumentid

- 23 Teises väites kinnitab komisjon, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 37 rikkus Üldkohus õigusnormi, kui ta leidis esiteks, et FLil oli põhjendatud huvi isegi pärast Lübecki lennujaama müüki erainvestorile, sest ametlik uurimismenetlus ei olnud lõppenud ja vaidluslune otsus avaldas seega oma mõju edasi, ning teiseks, et igal juhul oli FLil põhjendatud huvi müügieelsel perioodil säilinud.
- 24 Komisjon väidab, et isegi olukorras, kus puudus lõplik otsus, mis lõpetanuks ametliku uurimismenetluse, ei avaldanud vaidluslune otsus enam oma ainsat õigusmõju, milleks oli kohustus peatada abimeede uurimise ajaks, sest peatamist ei kuulutatud välja enne 31. detsembrit 2012 ning 2006. aasta tasumäärasid ei saanud alates 1. jaanuarist 2013 – mil Lübecki lennujaam erastati – enam pidada täitmisel abikavaks, sest seda ei rahastatud enam riiklikest vahenditest. Üldkohtu hinnang on komisjoni arvates vastuolus Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikaga, mille kohaselt peab huvi olema tekkinud ja olemasolev ning see kestab ainult siis, kui hagi võib oma tulemusega tuua hagi esitanud poolele kasu. Lübecki linn ei ole liiati tõendanud, et tal on mingi huvi jääda oma hagi juurde pärast lennujaama erastamist.
- 25 Lübecki linn ja Saksamaa Liitvabariik paluvad väite tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

- 26 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt peab hageja põhjendatud huvi hagi eset arvestades olema olema hagi esitamise staadiumis, vastasel juhul on hagi vastuvõetamatu. Vaidluse ese nagu ka põhjendatud huvi peab säilima kuni kohtuotsuse tegemiseni, vastasel juhul langeb otsuse tegemise vajadus ära; see eeldab, et hagi tulemusel võib hagi esitanud pool saada mingit kasu (kohtuotsus, 28.5.2013, Abdulrahim *vs.* nõukogu ja komisjon, C-239/12 P, EU:C:2013:331, punkt 61 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 27 Selleks et käesolevas asjas ümber lükata komisjoni argument, et Lübecki lennujaama müügi tulemusel erakapitalil põhinevale äriühingule 1. jaanuaril 2013 lõppes kõnealune abikava, mistõttu kava peatamise kohustus ei kahjustanud enam Lübecki linna huve ning viimasel ei olnud seega hetkel põhjendatud huvi paluda vaidlusluse otsuse tühistamist, tõdes Üldkohus, nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 23, et kuna ametlik uurimismenetlus ei olnud lõppenud, avaldas vaidluslune otsus edasi oma mõju ning Lübecki linnal säilis põhjendatud huvi vähemalt ajavahemikul, mis eelnes lennujaama müügile.

- 28 Viidates eelkõige 24. oktoobri 2013. aasta kohtuotsusele *Deutsche Post vs. komisjon* (C-77/12 P, ei avaldata, EU:C:2013:695, punktid 52 ja 53), tuletas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 27 kõigepealt meelde, et otsus algatada ametlik uurimismenetlus meetme suhtes, mida juba rakendatakse ja mis on kvalifitseeritud uueks abiks, toob kaasa iseseisvad õiguslikud tagajärjed iseäranis meetme peatamise suhtes. Üldkohus märkis, et vastav otsus muudab tingimata asjaomase meetme õiguslikku mõju ning nende ettevõtjate õiguslikku olukorda, kes saavad meetmest kasu, eriti mis puudutab meetme rakendamise jätkamist. Üldkohus leidis samuti, et pärast ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse tegemist esineb sellise meetme õiguspärasuse suhtes, mida juba rakendatakse, vähemalt tõsine kahtlus, mille tõttu peab liikmesriik peatama meetme rakendamise, ning et sellisele otsusele võib tugineda ka siseriiklikus kohtus, kes peab tegema kõik vajalikud järeldused seoses ELTL artikli 108 lõike 3 viimase lause rikkumisega.
- 29 Siinkohal tuleb meelde tuletada, et Euroopa Kohus on samuti otsustanud 21. novembri 2013. aasta kohtuotsuses *Deutsche Lufthansa* (C-284/12, EU:C:2013:755, punkt 45) ning 4. aprilli 2014. aasta määruses *Flughafen Lübeck* (C-27/13, ei avaldata, EU:C:2014:240, punkt 27), et kui ELTL artikli 108 lõike 3 alusel algatas komisjon ametliku uurimismenetluse meetme suhtes, millest rakendamise käigus ei teatatud, on siseriiklik kohus, kellele on esitatud hagi meetme rakendamise lõpetamiseks ja juba väljamakstud summade tagasinõudmiseks, kohustatud võtma kõik meetmed, mis on vajalikud, et teha kõik järeldused meetme rakendamise peatamise kohustuse võimaliku rikkumise kohta. Selleks võib siseriiklik kohus otsustada peatada asjaomase meetme rakendamine ja panna kohustuse juba makstud summad tagasi nõuda. Samuti võib siseriiklik kohus kohaldada esialgse õiguskaitse meetmeid, et tagada esiteks asjaomaste poolte huvid ja teiseks komisjoni ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse kasulik mõju.
- 30 Seega järeldub Euroopa Kohtu praktikast, et erinevalt komisjoni väidetust ei kujuta kohustus peatada kõnealuse meetme rakendamine endast ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse ainsat õiguslikku tagajärge.
- 31 Käesoleval juhul ilmneb viidatud kohtupraktikat arvesse võttes, et nagu märkis Üldkohus, ähvardas Lübecki linna pärast Lübecki lennujaama erastamist vähemalt oht, et siseriiklik kohus teeb korralduse antud võimalik abi tagasi nõuda, samas kui FL oli lennujaama omanik. Järelikult otsustas Üldkohus õigesti, et kuna puudus komisjoni lõplik otsus ametliku uurimismenetluse lõpetamise kohta, siis jäid kestma vaidlusaluse otsuse tagajärjed, mistõttu Lübecki linnal säilis põhjendatud huvi nõuda otsuse tühistamist.
- 32 Järelikult tuleb teine väide põhjendamatuses tõttu tagasi lükata.

Kolmas väide, et 2006. aasta tasumäärade valikulisust on valesti hinnatud

Poolte argumendid

- 33 Kolmandas väites leiab komisjon, et Üldkohus tõlgendas valikulisuse kriteeriumi ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses valesti, kuna ta jõudis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 53–55 seisukohale, et avalik-õigusliku isiku poolt vara või teenuse kasutamiseks kehtestatud tasumäärade võimaliku valikulisuse hindamisel tuleb kontrollida, kas kõnealuseid tasumäärasid kohaldatakse mittediskrimineerivalt kõigi ettevõtjate suhtes, kes kasutavad või võivad kasutada seda vara või teenust, ning et käesoleval juhul ei ole asjakohane, et 2006. aasta tasumäärad kehtisid vaid Lübecki lennujaama kasutavatele lennuettevõtjatele.

- 34 Komisjoni arvates on niisugune tõlgendus vastuolus Euroopa Kohtu praktikaga, mille kohaselt ei ole meede rahandus- või majanduspoliitika üldmeede ja on seega valikuline, kui seda kohaldatakse ainult teatavates majandussektorites või teatavate ettevõtjate suhtes konkreetses sektoris. Kuna vastavat meedet ei kohaldata aga kunagi kõigile ettevõtjatele, on meede, millega kehtestatakse riigi osalusega ettevõtja kaupade või teenust pakkumise tingimused, alati valikuline.
- 35 Ei ole oluline, et kõnealust meedet kohaldatakse mittediskrimineerivalt kõigile ettevõtjatele, kes kasutavad või võivad kasutada seda vara või teenust, sest ebavõrdse kohtlemise või diskrimineerimise küsimus ei ole asjakohane abi olemasolu tuvastamisel. Üldkohus tugines siinkohal ekslikult kriteeriumile, millest on lähtutud 8. novembri 2001. aasta kohtuotsuses *Adria-Wien Pipeline ja Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* (C-143/99, EU:C:2001:598), mis kehtib üksnes maksumeetmete suhtes, ning jättis tähelepanuta 2. veebruari 1988. aasta kohtuotsuse *Kwekerij van der Kooy jt vs. komisjon* (67/85, 68/85 ja 70/85, EU:C:1988:38), 29. veebruari 1996. aasta kohtuotsuse *Belgia vs. komisjon* (C-56/93, EU:C:1996:64), 20. novembri 2003. aasta kohtuotsuse *GEMO* (C-126/01, EU:C:2003:622) ning 15. novembri 2011. aasta kohtuotsuse komisjon ja Hispaania vs. Government of Gibraltar ja Ühendkuningriik (C-106/09 P ja C-107/09 P, EU:C:2011:732) mõju.
- 36 Teise võimalusena väidab komisjon, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 52 ja 53 jättis Üldkohus samuti tähelepanuta Euroopa Kohtu praktika, mille kohaselt esiteks hinnatakse meetme valikulisust peamiselt meetme toime alusel ning teiseks on valikuline niisugune meede, mis toob kasu ainult ühele tegevusvaldkonnale. Komisjon toonitab, et kuigi Lübecki lennujaam konkureerib otseselt Hamburgi (Saksamaa) lennujaamaga, tõi 2006. aasta tasumääradega antud eelis kasu ainult esimest lennujaama kasutavatele lennuettevõtjatele, millest tema arvates piisab tasumäärade valikulisuse tõendamiseks. Üldkohtu valitud lahendus viib selleni, et eeskirjad, millega kehtestatakse lennujaamatasud, jäävad riigiabi sätete kohaldamisalast välja.
- 37 Kolmanda võimalusena kinnitab komisjon, et isegi kui 8. novembri 2001. aasta kohtuotsuses *Adria-Wien Pipeline ja Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* (C-143/99, EU:C:2001:598) toodud kriteerium kuuluks kohaldamisele, et tuvastada niisuguste tasumäärade valikulisus, millega määratakse kindlaks teatud avalik-õiguslike asutuste tasud, tõlgendas Üldkohus kriteeriumi valesti. Selleks et kindlaks teha kõik sarnases olukorras olevad ettevõtjad, ei tule mitte lähtuda kõnealuse meetme kohaldamisalast, vaid tuleb arvesse võtta ettevõtjaid, kellel on meetmest kasu saavate ettevõtjate omaga analoogne kulude struktuur. Lisaks on 2006. aasta tasumäärad komisjoni arvates valikulised, kuna nendega ei järgita LuftVZO § 43a lõikes 1 kehtestatud põhimõtet, mis lasub kõigil Saksamaa lennujaamadel ja seega kõigil neid lennujaamasid teenindavatel lennuettevõtjatel ning mille kohaselt peavad lennujaamatasud katma kulud. Üldkohus rikkus komisjoni hinnangul õigusnormi, kuna kohus võttis määrava elemendina arvesse tasumäärade kohaldamisala, mitte aga selle sättega taotletavat eesmärki.
- 38 Lõpuks leiab komisjon, et Üldkohus rikkus ka õigusnormi, kui ta jättis kontrollimata, kas 2006. aasta tasumäärades tehtud hinnaalandused olid valikulised põhjusel, et neid tehti vaid teatud tingimustele vastavatele lennuettevõtjatele.
- 39 Lübecki linn, Saksamaa Liitvabariik ja Hispaania Kuningriik paluvad väite tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

- 40 Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 43 meelde tuletas, on väljakujunenud kohtupraktika kohaselt „riigiabi“ kvalifitseerimisel tarvis, et oleksid täidetud kõik järgmised tingimused. Esiteks peab olema tegemist sekkumisega riigi poolt või riigi ressurssidest. Teiseks peab sekkumine mõjutama liikmesriikidevahelist kaubavahetust. Kolmandaks peab sekkumine andma abisaajale eelise. Neljandaks peab see kahjustama või ähvardama kahjustada konkurentsi (vt eelkõige kohtuotsus, 16.7.2015, BVVG, C-39/14, EU:C:2015:470, punkt 24).

- 41 Mis puudutab eelise valikulisuse tingimust, mis kuulub mõiste „riigiabi“ juurde ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, kuna selle alusel on keelatud abi, mis „soodusta[b] teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist“, siis tuleneb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, mida on meelde tuletatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 45 ja 46, et kõnealuse tingimuse hindamisel tuleb kindlaks teha, kas siseriiklik meede soodustab konkreetsetes õiguskorras „teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist“ võrreldes teiste ettevõtjatega, kes vastava korraga taotletavat eesmärki arvestades on sarnases faktilises ja õiguslikus olukorras. Mõiste „riigiabi“ ei hõlma riiklikke meetmeid, millega kehtestatakse ettevõtjate erinev kohtlemine, ja seega *a priori* valikulisi meetmeid, kui selline erinev kohtlemine tuleneb selle korra olemusest või ülesehitusest, mille hulka need meetmed kuuluvad (vt kohtuotsused, 8.11.2001, *Adria-Wien Pipeline* ja *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, C-143/99, EU:C:2001:598, punktid 41 ja 42; 22.12.2008, *British Aggregates vs. komisjon*, C-487/06 P, EU:C:2008:757, punktid 82 ja 83; 15.11.2011, komisjon ja Hispaania vs. *Government of Gibraltar* ja *Ühendkuningriik*, C-106/09 P ja C-107/09 P, EU:C:2011:732, punktid 74 ja 75, ning 14.1.2015, *Eventech*, C-518/13, EU:C:2015:9, punktid 54 ja 55).
- 42 Selleks et nõustuda Lübecki linna väitega ELTL artikli 107 lõike 1 rikkumise kohta, kuna komisjon leidis vaidlusaluses otsuses, et 2006. aasta tasumäärad olid valikulised, tõdes Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 50 kõigepealt, et nimetatud seisukoht oli selles otsuses rajatud ainsale põhjendusele, mille kohaselt anti kõnealused eelised üksnes Lübecki lennujaama kasutavatele lennuettevõtjatele.
- 43 Edasi tõdes Üldkohus kohtuotsuse punktis 51, et asjaolu, et 2006. aasta tasumäärasid kohaldati üksnes nende lennuettevõtjate suhtes, oli olemuslik Saksamaal lennujaamatasusid reguleerivale õiguskorrale ja neid tasusid kindlaksmääravate normide laadile enesele ning et selle õiguskorra raames kohaldati Saksamaa muid lennujaamasid kasutavatele lennuettevõtjatele kõnealustes lennujaamades tasumäärasid, mis kehtisid konkreetsetl nendele lennuettevõtjatele, ning seega ei olnud nad Lübecki lennujaama kasutavate lennuettevõtjatega sarnases olukorras.
- 44 Lisaks märkis Üldkohus kohtuotsuse punktis 52, et kuigi kohtupraktikast ilmneb, et abi võib olla valikuline isegi juhul, kui see hõlmab kogu majandusharu, ei ole see kohtupraktika, mis töötati eelkõige välja üldkohaldatavate siseriiklike meetmete kontekstis, käesoleval juhul otseselt asjakohane, kuna kõnealune meede ei puuduta mitte kogu lennujaamasektorit, vaid üksnes Lübecki lennujaama kasutavaid lennuettevõtjaid.
- 45 Lõpuks leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 53 sisuliselt, et niisuguse meetme valikulisust, millega avalik-õiguslik üksus kehtestab tema vara või teenuse kasutamiseks tasumäärad, tuleb hinnata lähtuvalt kõigist ettevõtjatest, kes kasutavad või võivad kasutada vastavat vara või teenust, ning kontrollides, kas kõik või üksnes mõni neist ettevõtjatest saab või võib saada võimalikust eelisest kasu.
- 46 Neid kaalutlusi arvesse võttes tõdes Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 54 ja 55, et üksnes asjaolu, et 2006. aasta tasumäärasid kohaldati ainult Lübecki lennujaama kasutavatele lennuettevõtjatele, ei ole asjakohane, selleks et tõdeda, et tasumäärad olid valikulised, ning et kuna vaidlustatud ei ole seda, et kõigi lennuettevõtjate suhtes kohaldati kõnealuseid tasumäärasid, „eksis komisjon, kui ta pidas [vaidlusaluse] otsuse põhjenduses 2006. aasta tasumäärasid valikuliseks“.
- 47 Siinkohal tuleb märkida, et erinevalt komisjoni väidetust ei selgu Euroopa Kohtu praktikast, et meede, mille abil riigi osalusel ettevõtja kehtestab oma vara või teenuse kasutamise tingimused, on alati – ja seega laadilt – valikuline meede ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses. Komisjoni viidatud kohtuotsustes, iseäranis neis, mis on välja toodud käesoleva kohtuotsuse punktis 35, sellist üldistust ei tehta.

- 48 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb hoopis, et ELTL artikli 107 lõikes 1 ei eristata riiklikke sekkumisi nende põhjuste või eesmärkide alusel, vaid määratletakse need tulenevalt meetme tagajärgedest ja seega sõltumata kasutatud meetoditest (kohtuotsus, 15.11.2011, komisjon ja Hispaania *vs.* Government of Gibraltar ja Ühendkuningriik, C-106/09 P ja C-107/09 P, EU:C:2011:732, punkt 87 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 49 Seega kuigi ei saa välistada, et meede, mille abil riigi osalusega ettevõtja kehtestab oma vara või teenuse kasutamise tingimused ning üldise kohaldamise tingimused kõigile nendele ettevõtjatele, kes tema vara või teenust kasutavad, on valikuline, tuleb selleks, et kindlaks teha, kas see on nii, lähtuda mitte meetme laadist, vaid selle tagajärgedest, kontrollides, kas võrreldes teiste ettevõtjatega saavad sellega ette nähtud eelisest tegelikult kasu vaid teatud ettevõtjad, samas kui asjaomase korraga taotletavat eesmärki arvesse võttes on kõik need ettevõtjad sarnases faktilises ja õiguslikus olukorras.
- 50 Järelikult ei ole põhjendatud komisjoni põhiargumendid, mis on toodud käesoleva kohtuotsuse punktis 34 ja mille kohaselt kujutab meede, millega riigi osalusega ettevõtja kehtestab oma vara või teenuse pakkumise tingimused, endast alati valikulist meetet.
- 51 Kõnealust hinnangut ei sea kahtluse alla komisjoni väide, mis on toodud käesoleva kohtuotsuse punktis 35 ja mille kohaselt ei ole abi olemasolu üle otsustamisel oluline, et vastavat meetet kohaldatakse mittediskrimineerivalt kõigi nende ettevõtjate suhtes, kes kasutavad või võivad kasutada nimetatud vara või teenust, ega argument, et Üldkohus tugines ekslikult maksumeetmeid käsitlevale kohtupraktikale.
- 52 Esiteks tuleb selleks, et kindlaks teha, kas meede, mida üldiselt kohaldatakse küll kõigi ettevõtjate suhtes, annab lõpuks eelise vaid teatud ettevõtjatele, analüüsida – nagu ilmneb käesoleva kohtuotsuse punktis 41 meelde tuletatud kohtupraktikast –, kas teatud ettevõtjaid eelistatakse teistele, kes asjaomase korraga taotletavat eesmärki arvesse võttes on sarnases faktilises ja õiguslikus olukorras.
- 53 Meetme valikulisuse küsimuse analüüs langeb seega sisuliselt kokku selle küsimuse analüüsiga, kas nimetatud meetet kohaldatakse kõigile neile ettevõtjatele mittediskrimineerivalt (vt selle kohta kohtuotsus, 14.1.2015, Eventech, C-518/13, EU:C:2015:9, punkt 53). Seega on valikulisuse kontseptsioon, nagu kohtujurist toonitab oma ettepaneku punktis 75, seotud diskrimineerimise kontseptsiooniga.
- 54 Teiseks, nagu ilmneb ka kõnealusest kohtupraktikast, tuleb valikulisust kontrollida „antud õiguskorra raames“. Järelikult tuleb meetme valikulisuse hindamisel analüüsida, kas konkreetse õiguskorra raames kujutab meede endast eelist teatud ettevõtjate jaoks võrreldes teistega, kes asuvad nimetatud korraga taotletavat eesmärki arvesse võttes sarnases faktilises ja õiguslikus olukorras (kohtuotsused, 6.9.2006, Portugal *vs.* komisjon, C-88/03, EU:C:2006:511, punkt 56, ning 28.7.2011, Mediaset *vs.* komisjon, C-403/10 P, ei avaldata, EU:C:2011:533, punkt 36).
- 55 Vastava analüüsi puhul tuleb seega põhimõtteliselt eelnevalt kindlaks määrata võrdlusbaas, kuhu asjaomane meede kuulub. Nagu kohtujurist märkis oma ettepaneku punktides 77 ja 86–89, ei ole see meetod ette nähtud vaid maksumeetmete analüüsimiseks, kuna Euroopa Kohus leidis üksnes, et võrdlusbaasi määratlemine on erilise tähtsusega maksumeetmete korral, sest soodustuse enese olemasolu saab tuvastada vaid võrdlemisel „tavalise“ maksustamisega (kohtuotsus, 6.9.2006, Portugal *vs.* komisjon, C-88/03, EU:C:2006:511, punkt 56).
- 56 Mis puudutab komisjoni teise võimalusena esitatud argumente, mis on toodud käesoleva kohtuotsuse punktides 36–38, siis tuleb seoses kriitikaga asjaomase meetme tagajärgede arvesse võtmata jätmise kohta esiteks toonitada, et Üldkohus analüüsis vaidlusaluse otsuse õiguspärasust selle otsuse põhjenduste alusel, mille kohaselt anti kõnealused eelised üksnes nendele lennuettevõtjatele, kes kasutasid Lübecki lennujaama, tõdedes, et need kaalutlused on selle otsuse ainus põhjendus valikulisuse puhul.

- 57 Pealegi võttis Üldkohus arvesse 2006. aasta tasumäärade tagajärgi, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 53 kaudselt leidis, et 2006. aasta tasumäärad ei olnud diskrimineerivad, ning sama kohtuotsuse punktis 55 märkis, et vaidlustatud ei ole seda, et kõigi lennuettevõtjate suhtes, kes kasutavad või võivad kasutada Lübecki lennujaama, kohaldatakse kõnealuseid tasumäärasid.
- 58 Teiseks ei ole erinevalt komisjoni kinnitatust meede, mida kohaldatakse vaid ühel tegevusalal või selle ala ühe osa ettevõtjate suhtes, tingimata valikuline. Nagu ilmneb käesoleva kohtuotsuse punktides 41 ja 47–55 toodud kaalutlustest, on meede valikuline vaid siis, kui konkreetse õiguskorra raames kaasneb meetmega eelis teatud ettevõtjate jaoks võrreldes teistega, kes tegutsevad muudel tegevusaladel või samas sektoris ning kes asuvad nimetatud korraga taotletavat eesmärki arvesse võttes sarnases faktilises ja õiguslikus olukorras.
- 59 Samuti ei piisa tasumäärade valikulisuse tõendamiseks asjaolust, et käesoleval juhul konkureerib Lübecki lennujaam otseselt Hamburgi lennujaamaga või teiste Saksa lennujaamadega ning et üksnes Lübecki lennujaama kasutavad lennuettevõtjad saavad kasu 2006. aasta tasumääradega väidetavalt kaasnevatest eelistest. Valikulisuse olemasoluks on vaja tõendada, et õiguskorras, kuhu kuuluvad kõik need lennujaamad, antakse nende määradega Lübecki lennujaama kasutavatele lennuettevõtjatele eelis muid lennujaamasid kasutavate lennuettevõtjate ees, kes selle korraga taotletavat eesmärki arvesse võttes asuvad sarnases faktilises ja õiguslikus olukorras.
- 60 Kolmandaks, nagu ilmneb käesoleva kohtuotsuse punktides 52–55 esitatud kaalutlustest, sõltub kõigi sarnases faktilises ja õiguslikus olukorras olevate ettevõtjate kindlakstegemine sellest, kuidas eelnevalt määratletakse õiguskord, mille eesmärki arvesse võttes tuleb vajaduse korral analüüsida selliste ettevõtjate vastava faktilise ja õigusliku olukorra sarnasust, kes kõnealuse meetmega seatakse soodsasse olukorda ja kes mitte.
- 61 Siinkohal selgub vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 32 ja 51, et Üldkohus tuvastas siseriikliku õiguse tõlgendamise pädevuse raames – nagu ilmneb ka käesoleva kohtuotsuse punktidest 16–21 –, et LuftVZO § 43a lõikest 1 tulenevalt töötab lennujaama käitaja oma pädevust kasutades välja selle lennujaama suhtes kohaldatavad tasumäärad.
- 62 Sellest järeldusest selgub, et käesoleval juhul ei kaldutud 2006. aasta tasumääradega, millega kehtestati lennujaama suhtes kohaldatavad tasumäärad, Lübecki lennujaama kasutavate lennuettevõtjate kasuks lõpptulemusena kõrvale mitte LuftVZO § 43a lõikest 1 ega mõnest muust kõigi lennujaamade suhtes kehtivast normist, vaid nendest tasumääradest, mille lennujaama käitaja võttis kõnealuse lennujaamaga piiratud pädevuse teostamisel ise sel eesmärgil vastu. Nagu kohtujurist märkis oma ettepaneku punktis 112, ilmneb seega, et selleks, et kontrollida, kas 2006. aasta tasumääradega eelistati teatud lennuettevõtjaid teistele sarnases faktilises ja õiguslikus olukorras olevatele ettevõtjatele, oli asjakohaseks võrdlusbaasiks kord, mida kohaldati üksnes Lübecki lennujaama suhtes.
- 63 Neil asjaoludel ja õigusnormi rikkumata piiritles Üldkohus käesoleval juhul asjakohast õiguskorda ning tõdes, et Saksamaa teisi lennujaamasid teenindavad lennuettevõtjad ei olnud Lübecki lennujaama kasutavate lennuettevõtjatega sarnases olukorras.
- 64 Üldkohus märkis, et 2006. aasta tasumäärad kehtisid mittediskrimineerivalt kõigi nende lennuettevõtjate suhtes, kes kasutasid või võisid kasutada Lübecki lennujaama, mistõttu otsustas Üldkohus vaidlusaluse otsuse põhjendusi arvestades õigesti, et komisjon leidis ekslikult, et kõnealused tasumäärad olid valikulised.
- 65 Lõpuks ei saa Üldkohut kritiseerida selle eest, et ta jättis kontrollimata, kas 2006. aasta tasumäärades ette nähtud hinnaalandused olid valikulised selles suhtes, et nendega koheldi Lübecki lennujaama kasutavaid teatud lennuettevõtjaid soodsamalt kui sama lennujaama kasutavaid teisi lennuettevõtjaid. Kuigi vaidlusalune otsus sisaldab komisjoni kinnitusel nende hinnaalanduste kirjeldust ja esialgset õigushinnangut, on samuti tõsi, et nimetatud õigushinnang puudutab vaid ELTL artikli 107 lõike 1

tähtsuses eelise olemasolu ning otsuse põhjendused valikulisuse kohta on rajatud ainult järeldusele, et kõnealused eelised anti vaid Lübecki lennujaama kasutavatele lennuettevõtjatele. Analüüsis Lübecki linna esitatud väidet, mille kohaselt on komisjon valikulisuse kriteeriumi hindamisel rikkunud ELTL artikli 107 lõiget 1, võttis Üldkohus selle otsuse õiguspärasuse kontrollimisel õigustatult arvesse üksnes neid põhjendusi, mis olid selle hindamise aluseks.

66 Seega ei ole teise võimalusena komisjoni esitatud argumendid põhjendatud.

67 Järelikult tuleb kolmas väide põhjendamatuses tõttu tagasi lükata.

Neljas väide, et vaidlustatud kohtuotsus sisaldab põhjendamisvigu

Poolte argumendid

68 Neljandas väites kinnitab komisjon esiteks, et vaidlustatud kohtuotsus sisaldab kolme põhjendamisviga. Kõigepealt ei ole kohtuotsuses tuvastatud kõnealuse meetmega taotletavat eesmärki, samas kui nimetatud eesmärki arvesse võttes tuleb kindlaks määrata ettevõtjad, kes on sarnases faktilises ja õiguslikus olukorras. Edasi puuduvad kohtuotsuses põhjendused 2006. aasta tasumääradega ette nähtud hinnaalanduste kohta. Lõpuks ei ole kohtuotsuses esitatud põhjusi, miks tasumäärad olid sedavõrd ilmselgelt mittevalikulised, et komisjonil puudus õigus alata ametlik uurimismenetlus.

69 Komisjon leiab teiseks, et Üldkohtu seisukohad on vastuolulised, kuna vaidlustatud kohtuotsuse punktides 51 ja 53 tugines Üldkohus kohtupraktikale, mis puudutab maksumeetmete valikulisust, seejärel aga kinnitas kohtuotsuse punktis 57, et kõnealune kohtupraktika ei ole asjakohane.

70 Lübecki linn, Saksamaa Liitvabariik ja Hispaania Kuningriik paluvad väite tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

71 Esiteks ilmneb, et arvestades vaidlusaluse otsuse põhjendusi ja Üldkohtule komisjoni esitatud argumente, mille kohaselt olid 2006. aasta tasumäärad valikulised, kuna need kehtisid vaid Lübecki lennujaama kasutavate lennuettevõtjate suhtes, esitas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuses hulga kaalutlusi, millest lähtuvalt ta otsustas, et üksnes see asjaolu ei võimalda vastavat hinnangut anda. Mis konkreetselt puudutab sarnases faktilises ja õiguslikus olukorras olevate ettevõtjate kindlaksmääramist, siis tõi Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 51 välja põhjused, miks teisi lennujaamasid teenindavad lennuettevõtjad ei ole kõnealuse õiguskorra raames sarnases olukorras Lübecki lennujaama kasutavate lennuettevõtjatega.

72 Teiseks puudus Üldkohtul käesoleva kohtuotsuse punktis 65 toodud põhjendustel kohustus võtta seisukoht 2006. aasta tasumäärades ette nähtud hinnaalanduste suhtes.

73 Kolmandaks ei pidanud Üldkohus hindama, kas tasumäärad on ilmselgelt valikulised või mitte, vaid nagu analüüsitakse viienda väite raames, kas vaidlusaluses otsuses oli tehtud ilmne hindamisviga.

74 Lõpuks lähtub komisjon põhjenduste vastuolu puudutavas argumendis seisukohast, mis on täiesti tõendamata.

75 Järelikult tuleb neljas väide põhjendamatuses tõttu tagasi lükata.

Viies väide, et riigiabi valdkonnas ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse kohtulikul kontrollimisel ei ole järgitud selle kontrolli piire

Poolte argumendid

- 76 Viiendas väites leiab komisjon, et Üldkohus jättis tähelepanuta asjaolu, et ametliku uurimismenetluse algatamise otsus on allutatud piiratud kohtulikule kontrollile iseäranis otsuse põhjenduste puhul. Ta märgib, et asjaolude pelk esialgne analüüs ei võimaldanud tal kõrvaldada kahtlusi 2006. aasta tasumäärade valikulisuse olemasolu või puudumise suhtes. Vaidlustatud kohtuotsuses ei ole selgitatud põhjusi, miks on 2006. aasta tasumäärad nii ilmselt mittevalikulised, et komisjonil ei olnud õigust ametlikku uurimismenetlust algatada.
- 77 Lübecki linn, Saksamaa Liitvabariik ja Hispaania Kuningriik paluvad väite tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

- 78 Nagu Üldkohus tuletas meelde vaidlustatud kohtuotsuse punktis 42, on ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse õiguspärasuse üle liidu kohtu poolt teostatav kontroll, kui apellant vaidlustab komisjoni hinnangu vaidlusaluse meetme „riigiabiks“ kvalifitseerimise kohta, piiratud küsimusega, ega komisjon ei teinud ilmseid hindamisvigu (vt selle kohta kohtuotsus, 21.7.2011, Alcoa Trasformazioni vs. komisjon, C-194/09 P, EU:C:2011:497, punkt 61).
- 79 Käesoleva kohtuotsuse punktides 47–55 toodud kaalutlustest selgub, et ilmselt vale on komisjoni hinnang, mille kohaselt 2006. aasta tasumääradega kaasnevad eelised olid valikulised ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses pelgalt põhjusel, et need anti ainult Lübecki lennujaama kasutavatele lennuettevõtjatele, ning mille alusel komisjon otsustas algatada nende tasumäärade suhtes ametliku uurimismenetluse.
- 80 Seega leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 59 õigesti, et neid põhjendusi arvestades on vaidlusaluses otsuses tehtud ilmne hindamisviga, ning Üldkohus tühistas selle otsuse 2006. aasta tasumäärasid puudutavas osas.
- 81 Järelikult tuleb viies väide põhjendamatus tõttu tagasi lükata.
- 82 Kuna ühegi väitega, mille apellant oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitas, ei saa nõustuda, tuleb apellatsioonkaebus jätta tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

- 83 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 2 on ette nähtud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse. Kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtuvaidluse kaotanud ja Lübecki linn on palunud kohtukulud komisjonilt välja mõista, siis tuleb viimaselt välja mõista kulud apellatsioonimenetluses.
- 84 Kodukorra artikli 140 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuse suhtes, kannavad Saksamaa Liitvabariik ja Hispaania Kuningriik ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
2. **Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Hansestadt Lübecki kohtukulud.**
3. **Jätta Saksamaa Liitvabariigi ja Hispaania Kuningriigi kohtukulud nende endi kanda.**

Allkirjad